

**SIIRT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ DERGİSİ**

**Siirt University
Journal of Social Sciences Institute**

**SUSBİD
ISSN: 2147-8406
Yıl / Year: 2014
Sayı / Number: 2 - 3
Cilt / Volume:1**

ÜRÜN BİLGİSİ / PRODUCT INFORMATION

Yayımlayan / Publisher

Siirt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siirt, TÜRKİYE
Siirt University, Institute of Social Sciences Siirt, TURKEY

Sahibi / Owner

Siirt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Adına, Müdür
On the behalf of University of Siirt, Institute of Social Sciences, director
Doç. Dr. Ökkeş KESİCİ

Yayın Dili / Language

Türkçe / İngilizce
Turkish / English

Basım Tarihi / Date of Publication

15/11/2016

Yayın Aralığı / Frequency

Yılda iki kez yayınlanır
Biannual

Yayın Türü / Type of Publication

Sürekli yayın
Periodicals

Basımevi Adresi / Printing House

Hermes Ofset Ltd. Şti. İskitler / Ankara

Yazışma Adresi / Correspondence Address

Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kezer Yerleşkesi, Siirt, TÜRKİYE

<http://susbid.siirt.edu.tr>

adreslerinden dergiye ilişkin bilgilere ve makalelerin tam metnine ulaşılabilir

E-posta: sosbilens@siirt.edu.tr

Telefon: 0 484 223 12 24

Siirt University Journal of Social Sciences Institute

Siirt University Institute of Social Sciences

Main Campus, Siirt, TURKEY

Instructions for authors and all articles in this journal can be reached at

<http://susbid.siirt.edu.tr>

E-mail: sosbilens@siirt.edu.tr

Telephone: +90(484)2231224

Editör, Yazı İşleri Sorumlusu / Editor-in-Chief

Doç. Dr. Hüseyin YAŞAR - Siirt Üniversitesi

Yardımcı Editör / Assistant Editor

Arş. Gör. İbrahim ÇALAN - Siirt Üniversitesi

İngilizce Editör / English Editor

Yrd. Doç. Dr. Cüneyt DEMİR - Siirt Üniversitesi

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Cemalettin ERDEMCI- Siirt Üniversitesi

Doç. Dr. Ökkeş KESİCİ- Siirt Üniversitesi

Doç. Dr. Arzdar KIRACI- Siirt Üniversitesi

Doç. Dr. Rezan KARAKAŞ- Siirt Üniversitesi

Doç. Dr. Hüseyin YAŞAR- Siirt Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Eşef Hakan TOYTOK- Siirt Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Ata PESEN- Siirt Üniversitesi

Danışma Kurulu / Advisory Board

Prof. Dr. Abdullah EKİNCİ- Harran Üniversitesi

Prof. Dr. Rafik BEEKUN, University of Nevada - USA

Prof. Dr. Tınçtıkbek Çorotegin, Kırgızistan Milli Devlet Üniversitesi - KIRGIZİSTAN

Prof. Dr. Aleksander Garkavets, Çokan Valihanov Tarih ve Kavmiyat Enstitüsü - KIRGIZİSTAN

Prof. Dr. Dilorom Yusupova, Özbekistan İlimler Akademisi, Şarkiyat Enstitüsü - ÖZBEKİSTAN

Prof. Dr. Zahir KIZMAZ- Fırat Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet KORKMAZ- Siirt Üniversitesi

Prof. Dr. Nuriye GARİPAĞAOĞLU FARIMAZ- Marmara Üniversitesi

Prof. Dr. Sedat AVCI- İstanbul Üniversitesi

Prof. Dr. İhsan BULUT- Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. İhsan Süreyya SIRMA- Siirt Üniversitesi

Prof. Dr. Şaban SAĞLIK- On Dokuz Mayıs Üniversitesi

Prof. Dr. Fazıl GÖKÇEK- Ege Üniversitesi

Prof. Dr. İbrahim KAVAZ- Bitlis Üniversitesi

Prof. Dr. Kazım PAYDAŞ- Harran Üniversitesi

Prof. Dr. Ali ASLAN-İstanbul Üniversitesi

Doç. Dr. Adem ÖLMEZ-Medeniyet Üniversitesi

Doç. Dr. BetsAnn Smith, Michigan State University - USA

Doç. Dr. İsmail ARSLANTAŞ- Siirt Üniversitesi

Doç. Dr. Cahit EPÇAÇAN- Siirt Üniversitesi

Doç. Dr. Halil ÇEÇEN- Dicle Üniversitesi

Doç. Dr. Mustafa KAHYAOĞLU- Siirt Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Adnan MEMDUHOĞLU- Siirt Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Fadıl AYGAN- Siirt Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. İhsan GÜL- Siirt Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Şerif DEMİR- Siirt Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Halil ořkun ÇELİK- Siirt Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mehmet GEDİK - Siirt Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Abdulnasır YİNER- Siirt Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Erol UZUN - Siirt Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Adnan ALKAN - Siirt Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Rasim TÖSTEN – Siirt Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Cüneyt DEMİR - Siirt Üniversitesi
Dr. Osman KANDERA, Southern University- USA
Okt. Sait OLGUN - Siirt Üniversitesi
Okt. řahap BULAK - Siirt Üniversitesi

Sekreteryaya ve Yazı İşleri / Secretariat and Editorial
Abdurrezak ÇELİK- Siirt Üniversitesi

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Araştırma Makalesi / Research Article

Okul Yöneticilerinin Dönüşümcü ve İşlemci Liderlik Davranışları İle Öğretmenlerin Tükenmişlik Düzeyleri Arasındaki İlişki (Batman İli Örneği)1 - 20

Relationship Between Transformational and Transactional Leadership Styles of Secondary and High School Principals and Degree of Burnout of Teachers (Batman Sample)

FATİME KIRS, VEYSEL OKÇU

Dezavantajlı Okullarda Örgütsel Öğrenme İle Örgütsel Bağlılık Ve İş Doyumu Arasındaki İlişkiler21 - 29

Relationships Between Organisational Learning And Organisational Commitment And Job Satisfaction Of The Teachers In Disadvantaged Schools

ESRA KARABAĞ KÖSE

Öğretmen Algılarına Göre Öğretmen, Öğrenci Ve Öğretim Etkinliğinde Kalite Ölçütleri30 - 42

Teachers' Perspectives To Quality Standarts Of Teacher, Student And Teaching Activity

NESLİN İHTİYAROĞLU

Aile İşletmesi Toplumundan Kurumsal Topluma Geçiş43 - 51

Passing From The Society Of Family Run Business to Institutive Society

HÜSEYİN ÇAĞATAY KARABIYIK

ÖĞRETMEN ALGILARINA GÖRE ÖĞRETMEN, ÖĞRENCİ VE ÖĞRETİM ETKİNLİĞİNDE KALİTE ÖLÇÜTLERİ

Dr. Neslin İHTİYAROĞLU *

ÖZET

Son zamanlarda, öğrenci başarısını arttırmak için kurumlar ve bireyler eğitimde kaliteyi geliştirmeye odaklanmıştır. Eğitimde kaliteyi geliştirirken odak nokta öğretmenler ve öğrenciler olmuştur. Bu çalışmada eğitimde kaliteyi geliştirmede odak noktalardan biri olan öğretmen algılarına göre öğretmen, öğrenci ve öğretim etkinliklerinde kalite ölçütleri incelenmiştir. Ankara ilindeki 10 Anadolu lisesinde görev yapan 100 öğretmenin katılımıyla gerçekleşen odak grup görüşmesinde, öğretmenlere kaliteli öğretmenlerin mesleki ve kişisel özellikleri, kaliteli öğrencilerin akademik ve kişisel özellikleri ve kaliteli öğretim metodlarının özellikleri hakkında düşünceleri sorulmuştur. Öğretmen cevapları ses kayıt aracılığıyla kaydedilmiş ve içerik analizden geçirilmiştir. Elde edilen bulgular diğer araştırma sonuçlarıyla karşılaştırılmış ve araştırma sonunda kaliteli eğitimin oluşmasına ve geliştirilmesine yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Kalite, Eğitim

TEACHERS' PERSPECTIVES TO QUALITY STANDARDS OF TEACHER, STUDENT AND TEACHING ACTIVITY

ABSTRACT

Recently, individuals and institutions have focused on improving the quality of education in order to increase the achievement levels of students. So teacher and students have become focuses in the process of improving the quality of education. In this study, quality standards of teacher, student and teaching activity were examined according to teachers' perspectives, one of the focuses in the process of improving the quality of education. In focus group interview in which 100 high school teachers participating in Ankara, teachers were asked their thoughts about professional and personal characteristics of qualified teachers, academic and personal characteristics of qualified students and characteristics of qualified teaching methods. Teachers' responses were recorded through voice recorder and analyzed using content analysis. Findings of this study were compared to the findings with other researches and suggestions for creating and developing qualified education were presented at the end of the study.

Key Words: Teacher, Quality, Education

* MEB. Öğretmen.

1. GİRİŞ

Günümüzde küresel pazarda yaşanan yoğun rekabet, iş dünyasının beklentilerini karşılayacak nitelikte bireylerin yetiştirilmesi zorunlu kılmaktadır. Eğitim sistemi, bu niteliklerde bireyler yetiştirmede başarısız olursa, bu başarısızlığın bedelini ya işletmeler, yeniden eğitimler için yüksek bedeller harcayarak ya da toplum, ihtiyaç duyduğu kaliteli mal ve hizmetlere ulaşamayarak ödeyecektir (Ardıç, 1999). Toplumun ihtiyaç duyduğu kalitede mal ve hizmetlere ulaşması, kalite kavramının işletmelerden önce eğitim kurumlarında ele alınması ile mümkündür. Kaliteli ürün ve hizmetler, ancak kaliteli eğitimin çıktılarıdır.

Sürekli üretilen ve kısa sürede tüketilen bilgi kaynaklarının etkili bir biçimde kullanılması, eğitimin bireylere kazandırdığı davranış değişiklikleri ile mümkündür. Bu davranış değişikliklerinin gerçekleştirilmesi için, eğitim sisteminin hızla değişen bilgi ve teknolojiye ayak uyduracak bir niteliğe erişmesi gerekmektedir. Hem değişim sürecini başlatacak hem de var olan değişim süreçlerine uyum sağlayacak bireyler yetiştirmek eğitiminin başlıca görevi olunca, eğitim sisteminin de sürekli gelişmeye ve yenileşmeye açık olması gerekmektedir (Ereş, 2007).

Gelişme ve yenileşmeye açık eğitim sistemlerinde öğretmenlerin ve öğrencilerin de rolleri değişerek, öğretmen merkezli yaklaşımdan öğrenci merkezli yaklaşıma; tek yönlü iletişimden çift yönlü iletişime; sonuç temelli öğretimden süreç temelli öğretime geçilmiştir. Eğitimde gelişmeyi ve yenileşmeyi başlatacak ve sürdürecektir bireyler; yöneticiler, öğretmenler ve öğrencilerdir. Bu nedenle eğitimin kalitesi, yöneticilerin, öğretmenlerin ve öğrencilerin kalitesine bağlıdır (Cafoğlu, 1996). Dahlgaard, Kristensen ve Kanji (1995) eğitimde kaliteyi tüm yönetici, öğretmen ve öğrencilerin aktif olarak katıldığı sürekli iyileşmeyi hedefleyen bir eğitim kültürü olarak tanımlamaktadır. Bu nedenle eğitimde kaliteden söz edebilmek için yönetici, öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımının olması, sürekli iyileşmeyi içermesi ve öğrenci odaklı olması gerekmektedir.

Öğretmen, eğitim sisteminin temel yapıtaşdır. Öğretmenler eğitim sürecine fiziksel ve zihinsel becerilerini katarak hem kendi hayatlarında hem de öğrencilerin hayatında fark yaratır, öğrencilerin beklentilerini şekillendirir, akademik ve sosyal öğrenmeleri etkiler, sınıf ortamında liderlik özelliği gösterir, duygusal açıdan, öğrencilerin arkadaşlık, sevgi ve saygı örüntüsü içinde öğrenmesini sağlar (Demirbolat, 2011). Öğretmen kalitesi, öğrenme sürecinde öğrencilerin yaşantılarını ve başarılarını olumlu yönde etkileyen mesleki davranışları ve kişisel özelliklerini içerir. Etkili öğretmenler kalite anlayışına sahip olmanın yanında eğitim öğretim sürecinde kalitenin gerekliliğinin anlaşılmasını da sağlamaktadır. Yaptığı karşılaştırmalı araştırmalar sonucunda Stronge (2007) etkili öğretmenlerin başarılı olduğu beş alanı şu şekilde açıklamıştır: birey olarak öğretmen, sınıf yönetimi ve organizasyon, eğitimi düzenleme, yönergeleri uygulama ve öğrencinin gelişimini takip etme. Bu alanlara dayanarak kaliteli öğretmenlerin özellikleri mesleki ve kişisel özellikler olarak iki kategoride incelenebilir.

Öğretmen merkezli yaklaşımdan öğrenci merkezli yaklaşıma geçilmesi, kaliteli eğitim sürecinde öğrencilerin sahip olması gereken özellikleri de değiştirmiştir. Bu geçiş sürecinde yapılan reformlar sayesinde üst düzey düşünme becerisine sahip, edindiği bilgiyi yorumlayabilen, yaşam boyu öğrenen, öğrenmeyi öğrenmiş olan, bilgi teknolojilerini kullanan, bilgi toplumunun gerektirdiği, beceri ve anlayışa sahip,

Öğretmen Algılarına Göre Öğretmen, Öğrenci Ve Öğretim Etkinliğinde Kalite Ölçütleri

araştıran ve çözümün parçası olabilen küreselleşen dünyada aktif rol oynayan bireyler yetiştirmek hedeflenmektedir (Robertson, 1991). Community Review Committee (2012) tarafından yapılan araştırmada kaliteli öğrencilerin sahip olması gereken özellikler, akademik ve kişisel özellikler olarak iki grupta incelenmiştir. Yapılan bu araştırmada bilgiyi yeni durumlara aktarma, esnek, yansıtıcı ve bağımsız düşünme becerisine sahip olma, aktif bir biçimde dinleme ve odaklanabilme kaliteli öğrencilerin akademik özellikleri olarak; mücadeleci ve azimli olan, risk alabilme, sorumluluk bilincine sahip olma ve fikirlerini demokratik biçimde savunma ise kaliteli öğrencilerin kişisel özellikleri olarak ortaya konmuştur.

Kaliteli eğitim süreci, kaliteli öğretmenlerin ve kaliteli öğrencilerin yanında kaliteli öğretim metotlarını da gerektirmektedir. Okulda yürütülen eğitim – öğretim faaliyetlerinin ortak amacı; öğrencilerin öğrenmeye dönük olumlu tutum geliştirmesini sağlamaktır. Öğrencilerin ders konularına merak duyması ve öğrenme süreci boyunca yaptıklarından zevk alması, aktarılan konuya uygun yapılandırmacı yaklaşımlara dayalı öğretim metotlarının kullanılması ile gerçekleşir. Bu metotlar sayesinde, öğrencilerin yetenekleri ne düzeyde olursa olsun asıl amaç, yeteneklerin en üst düzeyde kullanan ve nasıl öğreneceğini bilen bireyler yetiştirmektir (Boydak, 2001).

Washington State Superintendent of Public Instruction (2004) tarafından yapılan çalışmada yüksek performanslı fakir okulların özellikleri araştırılmıştır. Araştırma sonuçları bu okulların üst düzey hedeflerinin olduğunu, ölçme ve değerlendirme sonuçlarından ve öğrencilerin beklentilerinden yararlanılarak öğrencilere kaliteli eğitim süreci sunulduğunu ortaya koymaktadır. Bu araştırmaya dayanarak öğrencilere kaliteli eğitim verilmesi sürecinde, devlet raporlarına ve yapılan araştırmalara bakmanın yeterli olmadığı söylenebilir. Başarısız öğrencilerin başarılarını neyin yükseltebileceği ve öğrencilere kaliteli bir eğitimin nasıl verileceği sorularını doğru bir biçimde cevaplamak için kaliteli eğitim oluşturma sürecinde önemli role sahip olan öğretmenlerin bu süreçle ilgili düşüncelerini de dikkate almak gereklidir. Bu çalışmanın amacı, öğretmen algılarına göre öğretmen, öğrenci ve öğretim etkinliklerinde kalite ölçütleri belirlemektir. Çalışmanın araştırma soruları aşağıdaki gibi oluşturulmuştur:

Öğretmenlere göre;

1. Kaliteli öğretmenlerin mesleki özellikleri nelerdir?
2. Kaliteli öğretmenlerin kişisel özellikleri nelerdir?
3. Kaliteli öğrencilerin akademik özellikleri nelerdir?
4. Kaliteli öğrencilerin kişisel özellikleri nelerdir?
5. Kaliteli öğretim metotları nelerdir?

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın çalışma grubu, veri toplama aracı, veri toplama süreci, verilerinin analizi konularında bilgi verilmiştir.

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden odak grup görüşmesi kullanılmıştır. Odak grup görüşmeleri, 7-12 kişilik gruplarla yapılan, gruptaki

bireylerin bazen bilinçli, bazen yarı-bilinçli bazense tamamen bilinçsiz oldukları, kişilerin psikolojik ve sosyal özellikleriyle ilgili bilgi almayı, kişilerin davranışları ve bu davranışların ortaya çıkmasına neden olan faktörleri ortaya çıkarmayı amaçlayan niteliksel bir yöntemdir (Denzin ve Lincoln, 2000). Odak grup görüşmeleri sayesinde, araştırmacı veri toplamak için belirlediği konu ile ilgili önceden hazırladığı sorular doğrultusunda gruptaki bireylerin görüşlerini, fikirlerini ve tutumlarını ortaya çıkarır (Glasser ve Strauss, 1967).

Yapılan görüşmeler, ses kayıt cihazı aracılığıyla kayıt altına alınmıştır. Görüşmeye başlamadan önce öğretmen gruplarına yapılan görüşmenin kayda alınacağı söylenmiştir. Fakat gruptaki bireyleri olumsuz etkileme olasılığından dolayı ses kayıt cihazı bireylerin göremeyeceği bir yere konulmuştur.

2.1. Çalışma Grubu

Araştırmanın evreni, Ankara ili Çankaya, Yenimahalle, Altındağ, Sincan ve Etimesgut ilçelerinde bulunan Anadolu liselerinde görev yapan öğretmenlerden oluşmaktadır. 2009-2010 eğitim öğretim yılında uygun örneklem yolu ile seçilen 10 Anadolu Lisesinde görev yapan 100 öğretmen araştırmanın örneklemi oluşturmaktadır. Araştırmanın yapıldığı okulların özellikleri şöyledir:

“A” Anadolu Lisesi: Ankara ili Çankaya ilçesinde bulunan 42 öğretmeni ve 550’ye yakın öğrencisi olan bir lisedir. Her yıl SBS’den yaklaşık 460 ile 465 arasında puan alan 60 öğrenci bu okulda eğitimine başlamaktadır. Bu okuldan 7 öğretmen odak grup görüşmesine katılmıştır.

“B” Anadolu Lisesi: Ankara ili Çankaya ilçesinde bulunan 12 öğretmeni ve 120 öğrencisi olan bir lisedir. Her yıl SBS’den yaklaşık 435 ile 468 arasında puan alan 120 öğrenci bu okulda eğitimine başlamaktadır. Bu okuldan 12 öğretmen odak grup görüşmesine katılmıştır.

“C” Anadolu Lisesi: Ankara ili Çankaya ilçesinde bulunan 37 öğretmeni ve 520 öğrencisi olan bir lisedir. Her yıl SBS’den yaklaşık 455 ile 463 arasında puan alan 180 öğrenci bu okulda eğitimine başlamaktadır. Bu okuldan 10 öğretmen odak grup görüşmesine katılmıştır.

“D” Anadolu Lisesi: Ankara ili Yenimahalle ilçesinde bulunan 62 öğretmeni ve 735 öğrencisi olan bir lisedir. Her yıl SBS’den yaklaşık 453 ile 472 arasında puan alan 210 öğrenci bu okulda eğitimine başlamaktadır. Bu okuldan 8 öğretmen odak grup görüşmesine katılmıştır.

“E” Anadolu Lisesi: Ankara ili Yenimahalle ilçesinde bulunan 41 öğretmeni ve 695 öğrencisi olan bir lisedir. Her yıl SBS’den yaklaşık 460 ile 475 arasında puan alan 180 öğrenci bu okulda eğitimine başlamaktadır. Bu okuldan 10 öğretmen odak grup görüşmesine katılmıştır.

“F” Anadolu Lisesi: Ankara ili Etimesgut ilçesinde bulunan 38 öğretmeni ve 620 öğrencisi olan bir lisedir. Her yıl SBS’den yaklaşık 436 ile 463 arasında puan alan 180 öğrenci bu okulda eğitimine başlamaktadır. Bu okuldan 9 öğretmen odak grup görüşmesine katılmıştır.

Öğretmen Algılarına Göre Öğretmen, Öğrenci Ve Öğretim Etkinliğinde Kalite Ölçütleri

“G” Anadolu Lisesi: Ankara ili Mamak ilçesinde bulunan 38 öğretmeni ve 540 öğrencisi olan bir lisedir. Her yıl SBS’den yaklaşık 411 ile 443 arasında puan alan 240 öğrenci bu okulda eğitimine başlamaktadır. Bu okuldan 9 öğretmen odak grup görüşmesine katılmıştır.

“H” Anadolu Lisesi: Ankara ili Altındağ ilçesinde bulunan 43 öğretmeni ve 531 öğrencisi olan bir lisedir. Her yıl SBS’den yaklaşık 417 ile 439 arasında puan alan 180 öğrenci bu okulda eğitimine başlamaktadır. Bu okuldan 7 öğretmen odak grup görüşmesine katılmıştır.

“I” Anadolu Lisesi: Ankara ili Altındağ ilçesinde bulunan 40 öğretmeni ve 600 öğrencisi olan bir lisedir. Her yıl SBS’den yaklaşık 450 ile 463 arasında puan alan 120 öğrenci bu okulda eğitimine başlamaktadır. Bu okuldan 7 öğretmen odak grup görüşmesine katılmıştır.

“J” Anadolu Lisesi: Ankara ili Sincan ilçesinde bulunan ve 11 öğretmeni ve 180 öğrencisi olan bir lisedir. Her yıl SBS’den yaklaşık 416 ile 429 arasında puan alan 150 öğrenci bu okulda eğitimine başlamaktadır. Bu okuldan 11 öğretmen odak grup görüşmesine katılmıştır.

Odak grup görüşmesine katılan öğretmen ve öğrencilerin dağılımı Tablo 1’de verilmiştir:

Tablo 1. Görüşmeye Katılan Öğretmen Sayısının Okullara Göre Dağılımı

Okul Adı	Görüşmeye Katılan Öğretmen Sayısı
“A” Anadolu Lisesi	7
“B” Anadolu Lisesi	12
“C” Anadolu Lisesi	10
“D” Anadolu Lisesi	8
“E” Anadolu Lisesi	10
“F” Anadolu Lisesi	9
“G” Anadolu Lisesi	9
“H” Anadolu Lisesi	7
“I” Anadolu Lisesi	7
“J” Anadolu Lisesi	11
TOPLAM	100

2.2. Veri Toplama Aracı

Anadolu Liselerinde görev yapan öğretmenlerin; öğretmen, öğrenci ve öğretim etkinliğinde kalite ölçütlerine ilişkin algılarını tespit etmek için araştırmacı tarafından Öğretmen Görüşme Formu geliştirilmiştir. Görüşme sorularının hazırlanma süreci literatür taraması ile başlamıştır. Yapılan tarama sonucu hazırlanan sorular, uzman görüşleri dikkate alınarak yeniden düzenlenmiş ve Öğretmen Görüşme Formuna son şekli verilmiştir. Görüşmede öğretmenlere aşağıdaki sorular sorulmuştur:

- 1) Kaliteli öğretmenlerin mesleki özellikleri nelerdir?
- 2) Kaliteli öğretmenlerin kişisel özellikleri nelerdir?
- 3) Kaliteli öğrencilerin akademik özellikleri nelerdir?
- 4) Kaliteli öğrencilerin kişisel özellikleri nelerdir?

5) Kaliteli öğretim metotları nelerdir?

2.3. Verilerin Analizi

Yapılan görüşmeler sırasında ses kayıt cihazı aracılığıyla kayıt altına alınan veriler, içerik analizinden geçirilmiştir. Veri analiz sürecinde, toplanan verilerin kodlanması, geçerlik ve güvenilirliği arttırmak amacıyla kodlanan verilerden oluşturulan raporun katılımcılarla paylaşılarak teyit edilmesi, oluşturulan kodlara uygun kategoriler ve temalar oluşturulması, temalar arasındaki ilişkilerin bütüncül biçimde incelenmesi ve grupların temalarını bütüncül biçimde açıklayacak model oluşturması aşamaları takip edilmiştir.

3. BULGULAR

100 öğretmenin katılımı ile gerçekleşen odak grup görüşmesi sonucunda kaliteli öğretmenlerin, kaliteli öğrencilerin ve kaliteli öğretim metotlarının özellikleri şu şekilde oluşmuştur:

3. 1. Öğretmen Görüşlerine Göre Kaliteli Öğretmenin Özellikleri

Öğretmenlere kaliteli öğretmenin özellikleri sorulurken, öğretmenlerin özellikleri mesleki ve kişisel olarak iki yönden incelenmiştir. Öğretmenlerle yapılan odak grup görüşmeleri sonucunda “Kaliteli öğretmenlerin mesleki özellikleri nelerdir?” sorusuna verilen yanıtlar Tablo 2’de şu şekilde gruplanmıştır:

Tablo 2. Öğretmen Görüşlerine Göre Kaliteli Öğretmenlerin Mesleki Özellikleri

Mesleki Özellikler	Tekrarlanma sayısı	Yüzdesi	Sıralaması
Kuvvetli alan bilgisine sahiptir.	48	%48	1
Genel kültür düzeyi yüksektir.	20	%20	2
Etkili değerlendirme yapabilir.	13	%13	3
Planlıdır.	11	%11	4
Dersine uygun metodu kullanır.	8	%8	5
TOPLAM	100	100	

Tablo 2 incelendiğinde, öğretmen görüşlerine göre kaliteli bir öğretmende olması gereken en önemli mesleki özelliğin kuvvetli alan bilgisi olduğu, alan bilgisi değişkenini sırasıyla yüksek genel kültür düzeyi, etkili değerlendirme, planlı olma ve derse uygun metot seçimi değişkenlerinin takip ettiği görülmektedir.

Öğretmenlerle yapılan odak grup görüşmelerinde “Kaliteli öğretmenlerin kişisel özellikleri nelerdir?” sorusuna verilen yanıtlar Tablo 3’de şu şekilde gruplandırılmıştır:

Tablo 3. Öğretmen Görüşlerine Göre Kaliteli Öğretmenlerin Kişisel Özellikleri

Kişisel Özellikler	Tekrarlanma sayısı	Yüzdesi	Sıralaması
Etkili iletişim becerisine sahiptir.	35	%35	1
Toleranslıdır.	28	%28	2
Örnek ve rehberdir.	14	%14	3
Esprilidir.	13	%13	4
Samimidir.	10	%10	5
TOPLAM	100	100	

Öğretmen Algılarına Göre Öğretmen, Öğrenci Ve Öğretim Etkinliğinde Kalite Ölçütleri

Tablo 3 incelendiğinde, öğretmen görüşlerine göre kaliteli bir öğretilerde olması gereken en önemli kişisel özelliğın etkili iletişim becerisi olduğu, etkili iletişim değişkenini sırasıyla toleranslı olma, örnek ve rehber olma, esprili olma ve samimi olma değişkenlerinin takip ettiği görülmektedir.

3.2. Öğretmen Görüşlerine Göre Kaliteli Öğrencinin Özellikleri

Öğretmenlere kaliteli öğrencilerin özellikleri sorulurken, öğrencilerin özellikleri akademik ve kişisel olarak iki yönden incelenmiştir. Öğretmenlerle yapılan odak grup görüşmeleri sonucunda “Kaliteli öğrencilerin akademik özellikleri nelerdir?” sorusuna verilen yanıtlar Tablo 4’te şu şekilde gruplanmıştır:

Tablo 4: Öğretmen Görüşlerine Göre Kaliteli Öğrencilerin Akademik Özellikleri

Akademik Özellikler	Tekrarlanma sayısı	Yüzdesi	Sıralaması
Araştırmacıdır.	57	%57	1
Öğrenmek, yaşam biçimidir.	25	%25	2
Grupla çalışmaya yatkındır.	18	%18	3
TOPLAM	100	100	

Tablo 4 incelendiğinde, öğretmen görüşlerine göre kaliteli bir öğrencide olması gereken en önemli akademik özelliğın araştırmacılık olduğu ve bu değişkeni sırasıyla yaşam biçimi olarak öğrenme ve grup çalışmasına yatkınlık değişkenlerinin takip ettiği görülmektedir.

Öğretmenlere yapılan odak grup görüşmeleri sonucunda “Kaliteli öğrencilerin kişisel özellikleri nelerdir?” sorusuna verilen yanıtlar Tablo 5’te şu şekilde gruplanmıştır:

Tablo 5. Öğretmen Görüşlerine Göre Kaliteli Öğrencilerin Kişisel Özellikleri

Kişisel Özellikler	Tekrarlanma sayısı	Yüzdesi	Sıralaması
Sorumluluk sahibidir.	53	%53	1
Azimlidir.	22	%22	2
Saygılıdır.	19	%19	3
Yaratıcıdır.	6	%6	4
TOPLAM	100	100	

Tablo 5 incelendiğinde, öğretmen görüşlerine göre kaliteli bir öğrencide olması gereken en önemli kişisel özelliğın sorumluluk değişkeni olduğu ve bu değişkeni sırasıyla azimli olma, saygılı olma ve yaratıcı olma değişkenlerinin takip ettiği görülmektedir.

3.3. Öğretmen Görüşlerine Göre Kaliteli Öğretim Metotlarının Özellikleri

Öğretmen Algılarına Göre Öğretmen, Öğrenci Ve Öğretim Etkinliğinde Kalite Ölçütleri

Öğretmenlerle yapılan odak grup görüşmeleri sonucunda “Kaliteli öğretim metotlarının özellikleri nelerdir?” sorusuna verilen yanıtlar Tablo 6’da şu şekilde gruplanmıştır:

Tablo 6. Öğretmen Görüşlerine Göre Kaliteli Öğretim Metotlarının Özellikleri

Metotların Özellikleri	Tekrarlanma sayısı	Yüzdesi	Sıralaması
Öğrencilere en uygun olandır.	31	%31	1
Geribildirimi kapsar.	29	%29	2
Düz anlatımı içermez.	20	%20	3
Öğrenciyi de işin içine katar.	10	%10	4
TOPLAM	110	100	

Tablo 6 incelendiğinde, öğretmen görüşlerine göre kaliteli öğretim metotlarının en önemli özelliği, öğrenci seviyesine uygunluktur. Bu değişkeni sırasıyla, geribildirimi içerme, düz anlatımı içermeme ve öğrenciyi sürece dâhil etme değişkenleri takip etmektedir.

4. SONUÇ VE YORUM

Bu çalışmada, öğretmen, öğrenci ve öğretim etkinliğinde kalite ölçütleri öğretmen algılarına göre incelenmiştir. Çalışma sonucunda elde edilen bulgular, bu bölümde yorumlanmış, alanyazındaki diğer araştırma sonuçları ile ilişkilendirilerek tartışılmıştır.

Öğretmenlerin yarısı göre öğretmen kalitesini gösteren en önemli mesleki özellik, kuvvetli alan bilgisidir. Öğretmenin alanında yetersiz olması, öğrencilerin öğretmenlerine karşı olumsuz tutum geliştirmesine neden olabilir. Alanına hâkim öğretmenlerin özgüvenleri oldukça yüksektir ve bu özgüven öğrenci tarafından kolayca algılanabilir. Öğretmenlerin önemli bir kısmına göre genel kültür bilgisi farklılık yaratan bir özelliktir. Öğrencilerle aynı dili konuşmak, onların ilgi alanlarıyla ilgili fikir sahibi olmak; öğretmen ve öğrenci arasındaki bağı kuvvetlendirmektedir. Aynı zamanda kendi alanı dışındaki bir alanda sorulan küçük bir soruya yanıt verebilen bir öğretmen, öğrencisinin gözünde yücelmiş olur. Genel kültür bilgisi, öğretmene hiç ummayacağı bir itibar kazandırabilir. Öğretmenlerden bazısı, etkili değerlendirme yapmanın önemini vurgulamıştır. Fakat bu öğretmenler için öğrencilerin değerlendirilmesinde en önemli ölçüt, yazılı sınavlardan aldıkları notlardır. Bu öğretmenler için kaliteli öğretmen, sınav sorularını anlatılan konulara göre kapsamlı bir şekilde hazırlayan ve bu sayede etkili değerlendirme yapabilen kişidir. Bu da öğretmenlerin süreç odaklı olmasından çok sonuç odaklı olduğunu göstermektedir. Bazı öğretmenler ise kaliteli öğretmenin, sınıf ortamına gelmeden önce zamanı verimli kullanmak adına ders sürecinde kullanacağı araç-gereçleri, yapacağı etkinlikleri ve tüm bunların ne kadar süre içerisinde gerçekleşeceğini önceden planlayan bir özellik gösterdiğini belirtmiştir. Öğretmenlerin az bir kısmı ise bildiğini aktarmada kilit rol oynayan öğretim yöntemlerinin önemine dikkat çekmiştir. Bu öğretmenler için kaliteli öğretmen, öğrenciye aktarmak istediği mesajı, uygun yolları kullanarak en etkili biçimde ulaştıran kişidir.

Jackson’a (1968) göre öğretmenler, bilgi dolu karar vericilerdir. Öğretmenler, öğrencilerini anlar ve bir konunun öğrenciler tarafından daha iyi öğrenilebilmesi için

Öğretmen Algılarına Göre Öğretmen, Öğrenci Ve Öğretim Etkinliğinde Kalite Ölçütleri

o konuyu yeniden yapılandırma becerisine sahiptir. Öğretmen, öğrencilerine neyi, ne zaman yapacağını bilmeyi öğretir. Haberman (1995) yapmış olduğu boylamsal araştırmada başarılı ve başarısız öğretmenler arasındaki farkları ortaya koymuştur. Bu araştırma sonuçlarına göre başarılı öğretmenlerin en önemli mesleki özellikleri şunlardır: fikirleri uygulamaya koyabilmek, öğreneni ve öğrenmeyi korumak, istikrar, öğrenciyi yüreklendirme yeteneği, öğrencilere sunduğu profesyonel ve kişisel oryantasyon. Rivkin, O' Brien, Hanushek ve Kain (1998) tarafından yapmış araştırma sonuçlarına göre okul kalitesi, sınıf büyüklüğü, öğretmenin eğitimi ve tecrübesi öğrenci üzerinde belirleyici olmasına rağmen, öğrenci başarısındaki en önemli etken öğretmenin kalitesidir. Bu bulgular, bu çalışmanın kaliteli öğretmenin mesleki özelliklerini yansıtan bulgularla örtüşmektedir. Ancak, bu, bölümde bazı öğretmenlerin sadece yazılı sınavları öğrencileri değerlendirmede temel ölçüt kabul etmesi, geleneksel yaklaşımların hala eğitim ortamında var olduğunun bir göstergesi olarak yorumlanmaktadır.

Öğretmenlerin büyük bir kısmına göre etkili iletişim becerisi kaliteli öğretmenin en önemli kişisel özelliğidir. İletişim becerisine sahip bir öğretmen, öğrenciyi daha iyi tanır ve öğrencilerin iç dünyasını kolayca keşfeder. Bu öğretmenler için kaliteli öğretmen, bugün öğrencisiyle nasıl iletişim kuruyorsa, yarın da o öğrencinin çevresindeki bireylerle aynı şekilde iletişim kuracağını bilen kişidir. Öğretmenlerin önemli bir kısmı da kaliteli öğretmenlerin toleranslı olması gerektiğini vurgulamıştır. Bu öğretmenler için, öğretmenlik, bazı durumlarda görmezden gelmeyi ve affedici olmayı gerektiren, öğrencilerin hataları karşısında yıkıcı değil, yapıcı bir tutum sergilemeyi gerektiren bir meslektir. Hataları karşısında öğrencilere bağırıp çağırmak ya da onları rencide etmek yerine kaliteli öğretmen, öğrencilerinin gelişimsel özelliklerini bilir, öğrencilerine toleranslı bir biçimde davranır, öğrenciyi hemen cezalandırmaz, olaylara affedici şekilde yaklaşır ve sorunun kaynağını bulup sorunu kökten çözer. Öğretmenlerin bir kısmına göre, örnek ve rehber olmak kaliteli öğretmenin en önemli özelliğidir. Bu öğretmenler, öğrencilere yol gösteren, onlara doğru davranışları sergileyip sosyal öğrenme ile öğrencilerin bu davranışları öğrenmelerini sağlayan, öğrencilerin gelişimlerini destekleyip onlara yeteneklerini geliştirme fırsatı sunan öğretmenlerin kaliteli olduğunu düşünmektedir. Öğretmenlerden bazına göre sınıfta yapılan espri, öğrencinin öğrenme ortamına getirdiği bariyerlerin yıkılmasını ve öğrenmeye karşı olumlu tutum geliştirmesi sağlar. Espri ile ısınan ortam daha samimi olur ve öğretmenin ileteceği mesajı öğrencinin algılaması kolaylaşır. Bundan dolayı, nitelikli esprinin öğretim ortamına kattığı olumlu etkiyi bilen öğretmenler kalitelidir. Öğretmenlerden az bir kısmına göre ise kaliteli öğretmenin en önemli özelliği samimi olmasıdır. Öğretmen ve öğrenci arasında kurulan samimi ilişkiler sayesinde öğretmenler öğrencilerine, duygu ve düşüncelerini rahat bir biçimde paylaşabilecekleri bir ortam sunmuş olur. Öğretmen, öğrencisine daha kolay ulaşır, sorunun kaynağı daha çabuk bulur ve çözüm üretmek daha kolay olur. Bu öğretmenler için sınıf ortamına olumlu enerji aktaran, davranışlarında samimi ve içten olan öğretmenler kalitelidir.

Cruickshank, Bainer ve Metcalf (1995); Minor, Onwuegbuzie, Witcher ve James (2002); Walls, Nardi, Minden ve Hoffman (2002) göre kaliteli öğretmenler istekli, sıcak, mizah anlayışına sahip, güvenilir, başarı odaklı, teşvik edici ve destekleyici, sistemli, uyumlu ve esnekler. İsteklilik, öğrenci başarısının en önemli kaynaklarından. Etkili öğretmenlerin genel ruh hali pozitifdir, dinamik, uyarıcı, enerjik ve etkileycidir. Bu öğretmenler ölçülü bir mizah anlayışına sahiptir ve bu

Öğretmen Algılarına Göre Öğretmen, Öğrenci Ve Öğretim Etkinliğinde Kalite Ölçütleri

mizah anlayışını dersi daha zevkli hale getirerek öğrencilerin motivasyonunu arttırmak, sınıf içi sorunları gidermek ve öğrencilerin kendilerini daha mutlu hissetmelerini sağlamak için kullanır; öğrencilerini başarı yönünde yüreklendirir; sınıf içinde ortaya çıkan beklenmedik durumlar için hazırlıklıdır ve oluşan yeni durumlara kolayca geçiş sağlayabilir. Bu araştırma sonuçları, bu çalışmanın kaliteli öğretmenin kişilik özellikleri ile ilgili sonuçlarını doğrular niteliktedir.

Odak grup görüşmesine katılan öğretmenlerin yarısından fazlasına göre, kaliteli öğrencinin en önemli akademik özelliği araştırmacı olmaktır. Öğretmen artık bilgiyi doğrudan aktaran kişi değil, öğrencilere bilgiye nasıl ulaşacağını gösteren bir rehber konumundadır. Öğretmenin rehberliğinde ilerlemek isteyen bir öğrenci bilgiye ulaşacağı yolları bilmek zorundadır. Bilgiye ulaşmanın en etkili yolu ise araştırma yapmak, ulaştığı bilgileri sorgulayıp, analiz ve sentez edebilme becerisine sahip olmaktır. Öğretmenlerin bir kısmı, kaliteli öğrencilerin öğrenmeyi bir yaşam biçimi haline getirmesinin öneminden bahsetmiştir. Bu öğretmenler için, öğrenme süreci zorunluluktan çok zevk veren bir hobi haline dönüştürülmelidir. Zorunluluk ve öğrenme isteği ters orantılıdır. Ortada zorunluluk yoksa öğrencinin isteyerek, zevk alarak çalışma şansı daha yüksektir. Öğretmenlerden bazısına göre kaliteli öğrencinin en önemli akademik özelliği, grup çalışmasına yatkınlıktır. Okulun gerçek yaşama hazırlık olduğunu düşünen bu öğretmenlere göre öğrencilerin grup içerisinde yer alması ve bir takım sorumlulukları yerine getirmesi kişiliğinin gelişiminde önemli rol oynamaktadır. Akademik açıdan da birey tek başınayken ulaşacağı bilginin çok daha fazlasına grupla beraber ulaşır. Bu öğretmenler için, grup içerisinde yer almaya istekli olan ve grup olmanın tüm sorumluluklarını yerine getiren öğrenciler kalitelidir.

Erdoğan (2006), akademik başarıyı öğrencinin kazanması gereken bilgi ve becerilerde yeterlilik göstermesi ya da ölçme ve değerlendirme süreci aracılığıyla ortaya çıkan olumlu sonuç olarak tanımlamaktadır. Öğretmenlerden alınan yanıtlar çerçevesinde öğrencilerin akademik olarak başarılı olması, araştırmacı olmayı, öğrenmeyi yaşam biçim haline getirmeyi ve grupla çalışmaya yatkın olmayı gerektirmektedir.

Öğretmenlerin yarısından fazlası, kaliteli öğrencilerin en önemli kişisel özelliğinin sorumluluk duygusu olduğunu düşünmektedir. Aynı toplum içinde yaşayan tüm bireyler birbirlerine karşı sorumlu olduğundan okul ortamında tüm öğrenciler de çevresine karşı sorumludur. İşte bu sorumluluk duygusu ile hareket eden öğrenciler, öğretmenlerin çoğuna göre kalitelidir. Öğretmenlerden bir kısmına göre azimli olmak, kaliteli öğrencilerin en önemli özelliğidir. Öğrenciler, karşılaştıkları zorluklar karşısında hedeflerinden ve beklentilerinden vazgeçmemeli ve bu zorluklarla baş edecek özgüvene sahip olmalıdır. Bu öğretmenler için çıktıkları yolda hiçbir engelle takılmadan ilerleyen öğrenciler, kalitelidir. Öğretmenlerden bazıları, saygıya oldukça önem vermektedir. Bu öğretmenler için öğrenciler, ortak yaşam alanlarında belli ölçüler içinde davranmayı başarabilmelidir. Öğrenciler, onlarla bilgilerini paylaşan, onlara doğruyu, güzeli, iyiyi göstermeye çalışan öğretmenlerine ve aynı sıraları paylaştığı arkadaşlarına karşı hep bu ölçü içinde hareket etmelidir. Öğretmenlerin az bir kısmı ise kaliteli öğrencinin diğer öğrencilerde farklı olduğunu düşünmektedir. Bu öğrenciler, zekâ olarak diğerlerinden daha üstündür. Çabuk düşünme ve düşündüklerini harekete geçirme becerisine sahiptir. Hayatı sorgulayan, birbirinden alakasız birçok alanla aynı anda

Öğretmen Algılarına Göre Öğretmen, Öğrenci Ve Öğretim Etkinliğinde Kalite Ölçütleri

ilgilenen ve hepsinde başarılı olan, her daim enerjik, hırslı ve yapıcı eleştiriler ortaya koyan bu öğrenciler, öğretmenlerinin gözünde her zaman kaliteyi çağrıştırır.

Arseven (1986); Koberg ve Bagnal (1981) ve Özben (1996) yaptıkları çalışmada kaliteli öğrencilerin kişisel özelliklerini şu şekilde sıralamıştır: yenilikçidir, tercih ve kararlarını açıkça ortaya koyar, sorumluluklarının bilincindedir, esnek düşündür, olaylara farklı boyutlardan bakabilir, ilgi alanları geniştir, farklı fikirler ortaya koyabilir ve eleştirel düşünebilir, yaratıcı ve üreticidir. Bu araştırmanın sonuçları, bu çalışmanın sonuçlarıyla örtüşür niteliktedir.

Öğretmenlerin çoğuna göre, kaliteli öğretim metotlarının en önemli özelliği, öğrencinin en iyi şekilde öğrenmesini sağlamasıdır. Öğrencilerin tüm özellikleri dikkate alınarak seçilen öğretim metotları, onların hedefe daha kısa sürede ve etkili ulaşmasını sağlamaktadır. Anadolu Liselerine devam eden tüm öğrenciler belli zekâ seviyesinin üzerinde olanlardır. Bu öğrencilerin öğrenme güçlüğü çekmesi, konunun anlatıldığı yöntemin öğrenciye uygun olmamasından kaynaklanmaktadır. Bu öğretmenler için kaliteli öğretim metodu, öğrencilerin tüm özellikleri dikkate alınarak seçilmiş olmalıdır. Öğretmenlerin bir kısmı, verdikleri mesajın öğrenciler tarafından doğru algılanıp algılanmadığını bilmeye ihtiyaç duymaktadır. Bu öğretmenlere göre kaliteli öğretim metodu, öğretmene öğrenciye verdiği mesajın ne kadarının anlaşıldığını bilme imkânı verir. Bu sayede öğretmenler ya öğrencilerdeki eksiklikleri giderir ya da onlara öğrenmelerinin eksiksiz olduğunu mesajını verir. Bazı öğretmenler, öğrencilere konuyu anlatım yöntemini kullanarak aktarmanın kazanımlara ulaşmakta etkisiz olduğunu düşünmektedir. Çünkü öğretmenin konuyu anlatan, öğrencilerinse dinleyen olması dersi tek düzeliğe ve monotonluğa sürüklemektedir. Anlatılan konu ile ilgili öğrenciler sadece yüzeysel bilgi sahibi olmakta, konuyu derinlemesine öğrenememektedir. Bu nedenle bu öğretmenler için anlatım yöntemi dışında öğrenciyi aktifleştiren ve öğrenciyi işin içine katan metotlar, kalitelidir. Öğretmenlerden bazı ise, öğrencilerin kendi öğrenmelerinden sorumlu olması gerektiğini düşünmektedir. Bu yüzden, öğrenci eğitim sisteminin tam merkezinde yer almalı, ortamda var olan bilgiyi elde etmek için aktif olarak çalışmalıdır. Bu öğretmenler için kaliteli öğretim metotları, öğrencileri kendi öğrenmelerinden sorumlu bireyler haline getiren ve bu süreçte öğrencilerin aktif bir biçimde yer almasını sağlayan metotlardır.

Fox'a (2001) göre yapılandırmacı yaklaşımın benimsendiği öğretim metotlarının en önemli özelliği, öğrenci merkezli olmasıdır. Öğrenci öğrenme sürecine aktif bir biçimde katılır, bilgiyi aktif olarak yapılandırır ve yaratır. Bu öğretim metotları sayesinde öğrenci yeni öğrendikleri ile geçmişte öğrendiklerini bütünleştirir ve bilgiyi örgütler (Perkins, 2013). Bu araştırmanın sonuçlarından yola çıkarak kaliteli öğretim metotlarının özellikleri, öğrencilerin düzeyine uygun olması, geribildirim kapsamı, olabildiğince az anlatım yöntemini içermesi ve öğrenciyi sürece dâhil etmesi şekilde sıralanabilir.

Öğretmen algılarına göre öğretmen, öğrenci ve öğretim etkinliğinde kalite ölçütlerinin incelendiği bu çalışma sonuçlarına dayanarak, öğretmenlerin kaliteli eğitime ilgili bazı geleneksel anlayışlarının yerine yapılandırmacı anlayışın hâkim olmasını sağlayacak seminerler düzenlenebilir ve öğretmenlerin kaliteli eğitim algılarının ve öğrenci beklentilerinin gözden geçirilmesi ve yeniden düzenlenmesi sağlanabilir. Öğrenciler ise öğretmen beklentileri konusunda bilgilendirilebilir ve

Öğretmen Algılarına Göre Öğretmen, Öğrenci Ve Öğretim Etkinliğinde Kalite Ölçütleri

öğretmen-öğrenci beklentilerinde karşılıklı uyum oluşturulabilir. Ayrıca branş öğretmenlerinin dışında rehber öğretmenlerin de sınıf dışından öğretmen, öğrenci ve öğretim etkinliğinde kalite ölçütlerine yönelik algıları araştırılabilir.

KAYNAKÇA

- Ardıç, K. (1999). Eğitimde toplam kalite yönetimi. *Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1, 73-82.
- Arseven, A. (1986). Çocukta benlik gelişimine ailenin etkisi ve çocuğun okuldaki başarısı. *Eğitim ve Bilim*, 10(60), 11-17.
- Boydak, A. (2001). *Öğrenme stilleri*. İstanbul: Beyaz.
- Cafoğlu, Z. (1996). *Eğitimde toplam kalite yönetimi*. İstanbul: Serçe.
- Community Review Committee. (2012). *Assessing characteristics of successful learners*. Illinois: Wilmette Public Schools District 39.
- Cruickshank, D. L., Bainer, D. L., & Metcalf, K. K (1995). *The act of teaching*. New York: McGraw-Hill.
- Dahlgaard, J., Kristensen K., & Kanji C. K. (1995). Total quality management and education. *Total Quality Management*, 6(5&6), 443-619.
- Demirbolat, A. (2011). Sınıf ortamı ve grup etkileşimi. Leyla Küçükahmet (Ed.), *Sınıf yönetimi*. (s. 81-107). Ankara: Pegem A.
- Denzin, N. & Lincoln, Y.S. (1994). *Handbook of qualitative research*. London: Sage.
- Ereş, F. (2007). *Eğitim bilmine giriş*. Ankara: Maya Akademi.
- Erdoğan, Y. (2006). Yaratıcılık ile öğretmen davranışları ve akademik başarı arasındaki ilişkiler. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(17), 95-106.
- Fox, R. (2001). Constructivism examined. *Oxford Review of Education*, 27(1), 23-35.
- Glasser, B.G., & Strauss, A.L. (1967). *The development of grounded theory*. Chicago: Aldin.
- Haberman, M. (1995). *Star teachers of children in poverty*. West Lafayette, Indiana: Kappa Delta Pi.
- Jackson, D. W. (1968). *Life in the classroom*. New York: Hall-Rinehart.
- Koberg, D. ve Bagnal, J. (1981). *The universal traveler*. California: Kaufman.
- Minor, L. C., Onwuegbuzie, A. J., Witcher, A. E., & James, T. L. (2002). Preservice teachers' educational beliefs and their perceptions of characteristics of effective teachers. *Journal of Educational Research*, 96(2), 116-127.

Öğretmen Algılarına Göre Öğretmen, Öğrenci Ve Öğretim Etkinliğinde Kalite Ölçütleri

- Özben, Ş. (1996). Başarısızlık psikolojik bir zehir midir?. *Yaşadıkça Eğitim*, 47(1), 2-4.
- Perkins D. N. (2013). The many faces of constructivism. *Educational Leadership*, 6(6), 83-111.
- Rivkin, S., O' Brien, D., Hanusheck, E., & Kain, J. (1998). The market for teacher quality. *National Bureau of Economic Research*, 18, 49-57.
- Robertson, R. (1991). Social theory, cultural relativity and the problem of globility, D. King (Ed.) *Culture, Globalization and the World System*. New York: Macmillan.
- Stronge, J. H. (2007). *Qualities of effective teachers*. Virginia USA: Association for Supervision & Curriculum Development.
- Walls, R. T., Nardi, A. H., Von Minden, A. M., & Hoffman, N. (2002). The characteristics of effective and ineffective teachers. *Teacher Education Quarterly*, 29(1), 39-48.
- Washington State Superintendent of Public Instruction. (2004). *Characteristics of improved school districts*. <http://www.k12.wa.us/research/pubdocs/districtimprovementreport.pdf> sayfasından erişilmiştir.